

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ของการให้บริการสุขภาพโดยแกนนำสุขภาพชุมชนสำหรับผู้ที่เป็โรคนาหวาน อำเภอดิน จังหัดล่ำปาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ ศึกษาในประชากรคือ แกนนำสุขภาพชุมชน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่เป็นโรคนาหวาน และ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอดิน จังหัดล่ำปาง

ประชากร

1. แกนนำสุขภาพชุมชน ได้แก่ แกนนำสุขภาพชุมชนที่ปฏิบัติการให้บริการสุขภาพของแกนนำสุขภาพชุมชนสำหรับผู้ที่เป็โรคนาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม ตำบลเวียงมอก และตำบลแม่มอก อำเภอดิน จังหัดล่ำปาง จำนวน 70 คน

2. ผู้ที่เป็นโรคนาหวาน ได้แก่ ผู้ที่เป็นโรคนาหวานและได้รับการปฏิบัติการให้บริการสุขภาพจากแกนนำสุขภาพชุมชนสำหรับผู้ที่เป็โรคนาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม ตำบลเวียงมอก และตำบลแม่มอก อำเภอดิน จังหัดล่ำปาง จำนวน 168 คน

3. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอดิน จังหัดล่ำปาง จำนวน 57 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. แกนนำสุขภาพชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ “ร่วมละบาท” เลือกแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 7 คน กำหนดคุณสมบัติโดยเป็นตัวแทนจากศูนย์สุขภาพชุมชนแห่งละ 1 คน

2. ผู้ที่เป็นโรคนาหวานและได้รับการบริการสุขภาพจากแกนนำสุขภาพชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ “ร่วมละบาท” เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 12 คน กำหนดคุณสมบัติโดย เป็นตัวแทนผู้ที่เป็นโรคนาหวานจากศูนย์สุขภาพชุมชนแห่งละ 1 คน ตัวแทนผู้ป่วยจากตำบลเวียงมอก และตำบลแม่มอก จำนวน 5 คน

3. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 7 คน กำหนดคุณสมบัติโดยเป็นผู้ที่รับผิดชอบโครงการร่มละบาท

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งลักษณะคำถามการสัมภาษณ์ เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ซึ่งผู้ศึกษาจะสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์แกนนำสุขภาพชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่ให้บริการสุขภาพสำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่ปฏิบัติการให้บริการสุขภาพของแกนนำสุขภาพชุมชน สำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม

ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์ตรงในการให้บริการสุขภาพ สำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นและ ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อการแก้ไข ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้น

2. แนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้ที่เป็นโรคเบาหวานและได้รับการสุขภาพจากแกนนำสุขภาพชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่ปฏิบัติการให้บริการสุขภาพของแกนนำสุขภาพชุมชน สำหรับผู้ที่เป็นโรคเบาหวานตามแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม

ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์ตรงที่ได้รับบริการสุขภาพจากแกนนำสุขภาพชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ “ร่มละบาท” รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้น

3. แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสุขภาพชุมชนอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นผู้ประสานงานโครงการ “ร่มละบาท” ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่เป็นผู้ประสานงานโครงการ “ร่มละบาท” อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับ ประสบการณ์ตรงในการทำหน้าที่มีต่อการ ประสานงานโครงการ รวมทั้ง ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อการแก้ไข ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นนั้น

4. แบบบันทึกข้อมูลงานเอกสารเพื่อการจัดหมวดหมู่ สรุปประเด็นเนื้อหา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์ แนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ผู้ ศึกษา นำแบบสัมภาษณ์ และแนวคำถาม ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลชุมชน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดเพื่อสังคมในการให้บริการสุขภาพ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการ วิเคราะห์สถานการณ์ 1 ท่าน จากนั้นนำแนวประเด็นคำถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตาม คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้ศึกษา นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้นั้นมาทดลองใช้กับแกนนำสุขภาพชุมชน ผู้ที่เป็น โรคเบาหวาน และเจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับผู้ที่ จะทำการศึกษา แล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนของการศึกษาให้ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทราบ และอธิบายให้เข้าใจว่าการศึกษาในครั้งนี้ขึ้นอยู่ด้วยความสมัครใจ โดยสามารถถอนตัวได้ในระหว่างการศึกษา และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับ เมื่อประชากรและกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ความร่วมมือ และลงนามไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หลังจากนั้นจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือผ่านคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดลำปาง สาธารณสุขอำเภอเถิน หัวหน้าเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
2. ติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สุขภาพชุมชนที่ร่วมเป็นเครือข่าย อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เพื่อขอความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมและนัดหมาย กลุ่มตัวอย่างที่เป็น แกนนำสุขภาพชุมชน และ ผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมการศึกษา
- 3.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการรวบรวมข้อมูลและขอความยินยอมในการเข้าร่วมการศึกษา โดยยึดหลักการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้ศึกษาเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม ด้วยตนเอง โดยใช้เวลาประมาณ 50 นาที และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็นสำคัญ
3. ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และสรุปประเด็นสำคัญ
4. ข้อมูลผลการดำเนินงานจากเอกสารวิเคราะห์ โดยการจัดหมวดหมู่และสรุปประเด็น

สำคัญ